



*ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ SIRET-MOLDOVA*  
*C.I.F. 33282692 SEDIUL: CENTRU AFTER SCHOOL, COMUNA LESPEZI, JUDEȚUL IAȘI*  
[contact@galsiretmoldova.ro](mailto:contact@galsiretmoldova.ro)

# GHIDUL SOLICITANTULUI

pentru

## MĂSURA 5 – „Diversificarea activităților non-agricole în mediu rural”

---

**STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A ASOCIAȚIEI  
GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ SIRET MOLDOVA 2014-  
2020**

**Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României  
prin**

**FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE  
RURALĂ**

---

# GHIDUL SOLICITANTULUI

pentru accesarea

## MĂSURII 5 – „Diversificarea activităților non-agricole în mediu rural”

*Versiunea - SEPTEMBRIE 2017 –*

*Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai finanțărilor din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) implementat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020 și se constituie în suport informativ complex pentru întocmirea proiectelor conform exigențelor specifice ale PNDR.*

*Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, elaborarea, editarea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a implementării proiectului dumneavoastră.*

*De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții eligibile pentru finanțări din fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile care trebuie prezentate, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor necesare.*

*Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări ca urmare a actualizării legislației naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată a ghidului urmând a fi publicată pe pagina de internet [www.galsiretmoldova.ro](http://www.galsiretmoldova.ro)*

## Cuprins

CAPITOLUL 1 – PREVEDERI GENERALE .....	5
1.1 Contribuția măsurii 5 la domeniile de intervenție .....	5
1.2 Obiectivele măsurii 5 .....	5
1.3 Contribuția publică totală a măsurii 5.....	5
1.4 Tipul sprijinului, sumele aplicabile și rata sprijinului .....	6
1.5 Legislația națională și europeană aplicabilă măsurii 5 .....	6
1.6 Teritoriul eligibil .....	11
CAPITOLUL 2 – DEPUNEREA PROIECTELOR .....	12
CAPITOLUL 3 – CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI.....	13
3.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile?.....	13
3.2 Condiții la depunerea, implementarea și monitorizarea proiectului.....	13
CAPITOLUL 4 – CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI.....	16
CAPITOLUL 5 – CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE .....	17
5.1 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile .....	17
5.2 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile .....	23
CAPITOLUL 6 – VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL .....	25
CAPITOLUL 7 – COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE LA GAL .....	27
7.1 Completarea Cererii de Finanțare .....	27
7.2 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare .....	28
7.3 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare .....	28
CAPITOLUL 8 – SELECȚIA PROIECTELOR .....	32
8.1 Procedura de evaluare și selecție .....	32
8.2 Criterii de selecție.....	33
CAPITOLUL 9 - DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA CERERII DE FINANȚARE LA OJFIR/CRFIR ..	36
9.1 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR .....	36
9.2 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR .....	37
CAPITOLUL 10 – CONTRACTAREA FONDURILOR .....	42
10.1 Semnarea contractelor de finanțare.....	43
10.2 Modificarea contractelor de finanțare .....	46
10.3 Încetarea contractului de finanțare.....	48
CAPITOLUL 11 - AVANSURILE .....	50

CAPITOLUL 12 - ACHIZIȚIILE .....	51
CAPITOLUL 13 – PLATA.....	54
CAPITOLUL 14 – MONITORIZAREA PROIECTULUI.....	56
CAPITOLUL 15 – DEFINIȚII ȘI ABREVIERI.....	57
15.1 Definiții.....	57
15.2 Abrevieri.....	63
CAPITOLUL 16 – INFORMAȚII UTILE.....	64
16.1 Documente necesare întocmirii Cererii de Finanțare .....	64
16.2 Lista formularelor disponibile pe site-ul GAL și site-ul AFIR.....	69
16.3 GAL în sprijinul dumneavoastră.....	71

CONSULTATIV

## CAPITOLUL 1 – PREVEDERI GENERALE

### 1.1 Contribuția măsurii 5 la domeniile de intervenție

*Măsura 5 „Diversificarea activităților non-agricole în mediu rural” din cadrul STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A ASOCIAȚIEI GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ SIRET-MOLDOVA 2014-2020, este reglementată de prevederile Regulamentului nr.(CE)1305/2013, art.19, și contribuie la domeniile de intervenție:*

- 6A – Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

**Tipul măsurii:** Investiții

**Domeniile de diversificare** acoperite în cadrul măsurii sunt:

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, etc.);
- Activități meșteșugărești (ex: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.);
- Activități turistice (ex: servicii agroturistice de cazare, servicii de cazare în parcuri pentru rulote, camping și tabere, servicii turistice de agrement și alimentație publică, servicii de catering, servicii de ghidaj turistic);
- Furnizarea de servicii de ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative etc., inclusiv construcții, reconstrucții și/sau modernizarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților;
- • Fabricarea de peleți și brichete din biomasă.

### 1.2 Obiectivele măsurii 5

**Obiectiv de dezvoltare rurală iii):** Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

**Obiective specifice ale măsurii M 5:**

- Crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural ;
- Creșterea numărului microîntreprinderilor care își diversifică activitatea.
- Diversificarea serviciilor către populație.

### 1.3 Contribuția publică totală a măsurii 5

Contribuția publică totală aferentă Măsurii 5 este de **167.636,72 euro**.

## 1.4 Tipul sprijinului, sumele aplicabile și rata sprijinului

Tipul sprijinului constă în rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de beneficiar.

### Sprijinul public nerambursabil:

- va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

### Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90%, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism;
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole.

### Valoarea maximă nerambursabilă pe proiect va fi de 85.000,00 euro.

Beneficiarul poate solicita plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

Valoarea care va depăși valoarea maximă nerambursabilă va fi încadrată în buget ca și cheltuială neeligibilă.

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finanțat prin această măsură este de 30.000 euro, această sumă reprezentând valoarea totală eligibilă a proiectului.

## 1.5 Legislația națională și europeană aplicabilă măsurii 5

### Legislația europeană

**Regulamentul (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

**Regulamentul (UE) nr. 1305/2013** privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

**Regulamentul (UE) nr. 1306/2013** al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

**Regulamentul (UE) nr. 1307/2013** al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

**Regulamentul (UE) nr. 1310/2013** al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

**Regulamentul (UE) nr. 1407/2013** al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;

**Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014** de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

**Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014** al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

**Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014** al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare;

**Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014** al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.

**Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003** privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

**Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;

**Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02** cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.

**Linii directoare comunitare** privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

### **Legislația națională**

**Legea nr. 15/1990** privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 31/1990** privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 82/ 1991** a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr.160/1998** pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;

**Legea nr. 36/1991** privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 227/ 2015** privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 207/2015** privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 346/ 2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr. 359/2004** privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

**Legea nr.566/2004** a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr.1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

**Legea nr.85/2006** privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.

**Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu



modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2016;

**Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea 190/2009, cu modificările și completările ulterioare.

**Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011** pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

**Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

**Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49/2015** privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.56/2016;

**Ordonanța Guvernului nr. 27/2002** privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

**Hotărârea Guvernului nr. 907/2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;

**Hotărârea Guvernului nr. 218/2015** privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

**Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015** privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

**Ordin ANSVSA nr.17/2008** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medical-veterinară.

**Ordinul MEF nr. 858/ 2008** privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

**Ordinul MEF nr. 3512/ 2008** privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

**Ordinul ANSVSA nr. 16/ 2010** pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

**Ordinul MADR nr. 22/ 2011** privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

**Ordinul ANT nr. 65/2013** cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

**Ordinul MFP nr. 65/ 2015** privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

**Hotărârea Guvernului nr. 31/1996** pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului

**Ordinul ANT nr. 221/2015** pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013;

**Ordinul MADR nr.1731/2015** privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare;

**Ordinul MADR nr. 2243/2015** privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;

**Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020**, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 / 26.05.2015, cu modificările ulterioare;

**Ordinul MEF nr. 2371/ 2007** pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

**Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015** privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole.

## 1.6 Teritoriul eligibil

Proiectele eligibile se vor desfășura pe Teritoriul Asociației GAL SIRET-MOLDOVA.

În accepțiunea SDL 2014-2020 și implicit a acestei măsuri, teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA cuprinde 7 comune din județele Iași: Ceplenița, Cotnari, Hărmănești, Lespezi, Todirești, Valea Seacă, Vânători.

În acest context, termenii *UAT*, *comună*, *sat*, *spațiu rural*, folosiți în continuare, se vor referi la teritoriul eligibil prezentat anterior.



## CAPITOLUL 2 – DEPUNEREA PROIECTELOR

---

GAL lansează pe plan local apeluri de selecție a proiectelor, conform priorităților descrise în strategie. Acestea vor fi publicate/afișate:

- ✓ pe site-ul propriu
- ✓ la sediul GAL
- ✓ la sediile primăriilor partenere GAL
- ✓ prin mijloacele de informare mass-media locale/regionale/naționale, după caz.

Data lansării apelului de selecție este data deschiderii sesiunii de depunere a proiectelor la GAL.

GAL va elabora un Calendar estimativ al lansării măsurilor prevăzute în SDL, pentru fiecare an calendaristic. Pentru asigurarea transparenței, Calendarul estimativ și Calendarul modificat vor fi postate pe pagina web a GAL [www.galsiretmoldova.ro](http://www.galsiretmoldova.ro) și afișate la sediile primăriilor partenere GAL.

Apelurile se adresează solicitanților eligibili, care sunt interesați de elaborarea și implementarea unor proiecte care răspund obiectivelor și priorităților din SDL.

Apelul de selecție se lansează cu minimum 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor.

Alocarea financiară disponibilă a măsurii, alocarea pe sesiune și perioada de depunere vor fi publicate în Anunțul privind Lansarea apelurilor de selecție.

Proiectele se depun la sediul Asociației GAL SIRET-MOLDOVA din cadrul Centrului After School, sat Lespezi, comuna Lespezi, județul Iași.

**Punctajul minim pentru aceasta măsură este 40 de puncte.**

## CAPITOLUL 3 – CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI

### 3.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile?

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

- ✓ Micro-întreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente din spațiul rural;
- ✓ Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente.

**Atenție! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile**

### 3.2 Condiții la depunerea, implementarea și monitorizarea proiectului

**Atenție ! Micro-întreprinderile nou înființate nu sunt eligibile!**

O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul Măsurii 5 „Diversificarea activităților non-agricole în mediu rural”, în funcție de forma de organizare sunt:

- ✓ Persoana fizică autorizată (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările

**Atenție! Microîntreprinderile și întreprinderile mici cele existente trebuie să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect, trebuie să fie amplasate în teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA. În cazul în care activitatea propusă prin proiect se desfășoară la sediul social, acesta trebuie să fie în teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA.**

- și completările ulterioare;
- ✓ **Întreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Întreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);

- ✓ **Societate în comandită pe acțiuni** – SCA (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate cu răspundere limitată**<sup>1</sup> – SRL (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societăți cooperatice meșteșugărești și de consum de gradul 1** (înființate în baza Legii nr. 1/ 2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activități neagricole;
- ✓ **Cooperativă agricolă de grad 1** (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale.

**Atenție! În cadrul Măsurii 5, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.**

**Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:**

- ✓ **Micro-întreprindere** – maximum 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei.
- ✓ **Întreprindere mică** – între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

**IMPORTANT!** Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza *Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii* și a *Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate*, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare. Dacă există neconcordanțe între verificările realizate prin intermediul ONRC, Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informații suplimentare pentru corectarea acestora.

<sup>1</sup> În categoria SRL-uri este inclusă și microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("**societate cu răspundere limitată - debutant**" sau "**S.R.L. - D.**"). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru microîntreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea sprijinului nerambursabil prin M 5 pentru această categorie de solicitanți se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum și în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.41 din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 42 din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4<sup>3</sup> iar întreprinderile legate la art. 4<sup>4</sup> din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4<sup>5</sup> al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau microîntreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- ✓ să fie persoană juridică română;
- ✓ **să aibă capital 100% privat**
- ✓ să acționeze în nume propriu;
- ✓ să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

## CAPITOLUL 4 – CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul măsurii 5, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- ✓ Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria **beneficiarilor eligibili**;
- ✓ Investiția trebuie să se încadreze în categoria investițiilor non-agricole prevăzute prin măsură, în conformitate cu prevederile Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- ✓ Investiția și activitatea trebuie să se realizeze pe teritoriul GAL, dar comercializarea producției poate fi realizată și în afara teritoriului GAL;
- ✓ Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura co-finanțarea investiției;
- ✓ Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- ✓ Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- ✓ Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală a teritoriului SIRET MOLDOVA;
- ✓ Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1 PNDR.

**Atenție!** Sediul social sau punctul de lucru/punctele de lucru unde se realizează investiția pentru care se solicită finanțare **trebuie să fie situate în teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA.**

Dacă solicitantul a beneficiat de **servicii de consiliere pe M02** – aceste servicii nu vor mai fi incluse în Studiul de fezabilitate. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de Finanțare și dacă se constată dubla finanțare, cheltuiala respectivă devine neeligibilă.

Data deciziei de acordare a sprijinului reprezintă data semnării Contractului de Finanțare.

În cadrul acestei măsuri, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte, cu respectarea condițiilor de eligibilitate.

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte în cadrul măsurilor de investiții derulate prin SDL 2014-2020, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- a) Solicitantul/ beneficiarul/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită **integral datoria față de AFIR**, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractului de finanțare.
- b. solicitanții care s-a angajat la depunerea Cererii de Finanțare prin declarație pe propria răspundere, că vor prezenta la data semnării contractului dovada cofinanțării private și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificarea AFIR,—numai în cadrul sesiunii următoare celei în care a fost depus proiectul.



## CAPITOLUL 5 – CHELTUIELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE

### 5.1 Tipuri de investiții și cheltuieli eligibile

Operațiunile și cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, *privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole"*, cu modificările și completările ulterioare.

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul măsurii 5, **Anexa 7 la Ghidul solicitantului** și dispozițiilor privind eligibilitatea cheltuielilor prevăzute la cap. 8.1 din PNDR.

**Anexa 8 la Ghidul Solicitantului** conține lista codurilor CAEN aferente activităților pentru care sunt permise doar cheltuieli de dotare.

**Exemple** de tipuri de investiții și cheltuieli eligibile:

- ✚ Investiții pentru producerea și comercializarea produselor neagricole:
  - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinarie, articole de hârtie și carton;
  - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
  - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
  - industrie metalurgică, fabricare de construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
  - fabricare produse electrice, electronice;
- ✚ Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale neagricole
  - olărit, brodat, prelucrare manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii, etc);
- ✚ Investiții legate de furnizarea de servicii:
  - servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
  - servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
  - servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
  - activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
  - servicii tehnice, administrative, etc.
- ✚ Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică tip agro-turistic, parcuri pentru rulote, camping și tabere, proiecte de activități de agrement (dependente sau independente de o structura de primire agro-turistica cu functiuni de cazare), cu respectarea Ordinului ANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. Acestea se vor limita la capacitatea de cazare specifică structurii de primire turistică de tip pensiune agroturistică – maxim 8 camere.
- ✚ Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricarea de peleți și brichete) în vederea comercializării.

### Costuri eligibile specifice

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- b) achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi
- c) investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

**Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului** sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305-/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de **consultanță și pentru managementul proiectului** sunt eligibile dacă respectă condițiile a)- e) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului. Prin excepție, **cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului** cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condițiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum **10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj** și în limita a **5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele decât cele**

**Atenție!** Costurile eligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1 PNDR 2014-2020

referitoare la construcții montaj.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- a) sunt realizate efectiv **după data semnării contractului de finanțare** și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;

- b) sunt efectuate **pentru realizarea investiției** cu respectarea rezonabilității costurilor (încadrarea în prețurile stabilite în *Baza de date Prețuri de referință a AFIR*, iar în cazul în care nu se identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziție realizată: o ofertă pentru prețuri sub 15.000 euro și două oferte pentru prețuri peste 15.000 euro);
- c) sunt efectuate cu **respectarea prevederilor contractului de finanțare** semnat cu AFIR;
- d) sunt **înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative**, în condițiile legii.

### **Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate**

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanță umană;
- Autospecială pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat)
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanță;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat).
- Mijloc de transport de agrement (ex. ATV, biciclete, trotinete etc.)

**Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar** sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- mijlocul de transport sa fie încadrat în categoria N1 sau N2<sup>2</sup> cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces în cabina;
- să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare;
- în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atesta ca autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului National 2016; RAR va face mențiunea "echipare specifică intervenții medicină veterinară"
- în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.

<sup>2</sup> Conform prevederilor Ordinului nr.1275/2009 pentru modificarea și completarea Reglementărilor privind omologarea individuală, eliberarea cărții de identitate și certificarea autenticității vehiculelor rutiere - RNTR 7

- mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu excepția celor propuse prin proiect.

**Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate și să deservească exclusiv activitățile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip tractor/cap tractor cu remorca/semiremorca (capul tractor poate fi folosit și pentru alte tipuri de activități).**

Se va aduce *obligatoriu omologarea RAR* la ultima tranșă de plată.

***Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.***

Tipurile de ambarcațiuni ce pot fi achiziționate:

- a) barci cu rame, canotci, caiace, canoe, barci cu vele
- b) ambarcațiuni sportive de agrement cu mecanism de propulsare cu pedale (hidrobiciclete)
- c) ambarcațiuni de agrement autopropulsate tip barca cu motor și barca cu vele și motor destinate transportului turistilor conform HG 2195/2004 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piața și/sau punere în funcțiune a ambarcaunilor de agrement și cu acordul custodelui, în cazul ariilor naturale protejate.

***Tipurile de ambarcațiuni menționate la punctele a, b, c, vor fi achiziționate doar în scop de agrement!***

***Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.***

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement (ex.: arc, echipament Paintball, echipamente gonflabile etc.) solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate **numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate.**

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată **utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurii 5, inclusiv prin schemele de ajutor, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului** și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

**În caz de nerespectare a durabilității investiției**, contribuția publică alocată prin M5 se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

În condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

**Atenție!** În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 – Parcuri pentru rulote, camping și tabere, **capacitatea de cazare construită/modernizată** prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare specifică structurii de primire turistică de tip pensiune agroturistică (8 camere). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN trebuie să respecte prevederile aplicabile OANT 65/2015, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevăzute în Anexa 1(6) a acestui act normativ. Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow. Taberele pentru pescuit și vânatoare nu sunt eligibile!.

**Atenție!** In ariile naturale protejate nu sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate numai cu acordul administratorului/custodelui ariei naturale respective.

## IMPORTANT!

### PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICE DE TIPUL PENSIUNILOR AGROTURISTICE.

- **Beneficiarul/solicitantul trebuie să desfășoare o activitate agricolă** – creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - **la momentul depunerii cererii de finanțare**. După încheierea contractului de finanțare, beneficiarul poate renunța la activitatea agricolă cu condiția desfășurării unei activități meșteșugărești cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat (pentru a respecta prevederile OANT 65/2013).
- **Exploatarea agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ – teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția.** (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);

• Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice<sup>3</sup> trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. *Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă.*

• În pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizați de pe plan local iar gazdele se ocupă direct de primirea turiștilor și de programul acestora pe tot parcursul sejurului pe care îl petrec la pensiune.

• **Pe toată perioada de valabilitate a contractului și în perioada de monitorizare**, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

• Beneficiarii măsurii 5 vor depune în perioada de monitorizare, anual, Raportul de monitorizare, pentru proiectele care vizează înființarea și dezvoltarea agropensiunilor, la compartimentele Ex-post din cadrul Centrelor Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

• **Planurile de arhitectură** - planurile nivelurilor, secțiunile pentru principalele obiecte de construcții și de amplasare a utilajelor pe fluxul tehnologic vor avea în vedere și **Norma Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor din 16 decembrie 2008 - 1**. Unități de alimentație publică și unități de comercializare a alimentelor.

• Pensiunea agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

• **Schimbarea destinației** unei locuințe în structură de primire agro-turistică este considerată **investiție nouă**.<sup>4</sup>

• **Pentru investițiile noi** în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă sau schimbarea destinației unei clădiri) cât și pentru extinderea structurilor de primire turistice de tipul pensiunilor agroturistice, **suprafața de teren aferentă structurii agro-turistice** trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare în vederea evitării supra-aglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural (construcție nouă sau extindere).

<sup>3</sup> A se vedea: ANEXA nr. 1s din Ordinul nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare

<sup>4</sup> Investiție nouă: cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții aparținând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.

- **Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic.**
- **Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu** specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

#### **PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA PARCURI PENTRU RULOTE, CAMPINGURI ȘI TABERE**

- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.
- Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping;
- Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/sau căsuțe de tip camping și/sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote;
- Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei 16 din OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxim 4 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini;
- În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri);
- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 14 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow
- **Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu** specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

#### **ATENȚIE**

- Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic.
- Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote.

### **5.2 Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile**

#### **Nu sunt eligibile:**

- prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa I din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";

- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
  - d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
  - e. cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

**Cheltuieli neeligibile specifice:** Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).



## CAPITOLUL 6 – VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

### Sprijin public nerambursabil

- ✚ va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90%, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism;
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole.

Pentru **fermieri** intensitatea sprijinului nerambursabil este de 90%, în cazul în care aceștia sunt:

a) **persoane fizice autorizate (PFA, II, IF)** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA / Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de Finanțare și solicitantul a obținut venit brut din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venit brut în anul precedent depunerii Cererii de finanțare;

b) **persoane juridice - micro întreprinderi și întreprinderi mici** care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA /ANSVSA / Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de finanțare și solicitantul a obținut venituri din exploatare, din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venituri din exploatare, în anul precedent depunerii Cererii de finanțare.

**Atenție! Pentru cazurile descrise mai sus, intensitatea sprijinului este 90%. Nu există intensități intermediare!**

Valoarea maximă nerambursabilă pe proiect trebuie să fie în limita a maxim 85.000,00 euro.

- ✚ acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.407/2013;
- ✚ se acordă în baza Ordinului MADR nr. 1731/2015;
- ✚ nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive, cu excepția **întreprinderilor unice care efectuează transport** de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care **sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.**

Aceste ajutoare *de minimis* nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

Serviciile integrate, în care transportul propriu-zis reprezintă doar un element, cum ar fi serviciile de mutare, serviciile poștale sau de curierat ori colectarea deșeurilor sau serviciile de prelucrare, nu ar trebui considerate servicii de transport.

Valoarea cheltuielilor eligibile nerambursabile va fi de maximum **85.000,00 euro** cu respectarea condițiilor ajutorului de minimis.

**Valoarea care va depăși 85.000,00 euro va fi încadrată în buget ca și cheltuială neeligibilă.**

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finanțat prin această măsură este de 30.000 euro, această sumă reprezentând valoarea totală eligibilă a proiectului.

**Atenție!** În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de Finanțare depusă pe măsura 5, s-ar depăși plafonul de 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică/3 ani fiscali consecutivi), **proiectul va fi declarat neeligibil.**

**Potrivit art. 9 (1) litera c) din OMADR 1731/2015** cu modificările și completările ulterioare, data acordării ajutorului de minimis se consideră data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

În cazul sprijinului pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole, se aplică principiul finanțării nerambursabile sub forma rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant al sprijinului prin măsura 5 poate depune în același timp **proiecte pentru alte măsuri din cadrul Strategiei de Dezvoltare Locală SIRET-MOLDOVA sau PNDR 2014-2020** pentru a fi co-finanțate prin FEADR, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;
- b) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art.60 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;
- c) prezentarea dovezii cofinanțării private a investiției, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit (în copie), acordat în vederea implementării proiectului

În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de bancă cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la GAL (va fi precizat contul, titularul contului și suma virată în cont de beneficiar) și va fi însoțit de **Angajamentul solicitantului** (model afișat pe site [www.galsiretmoldova.ro](http://www.galsiretmoldova.ro) / [afir.info](http://afir.info) ) prin care își asumă că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare (privată) va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. GAL/AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul depunerii unor solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența co-finanțării private pentru proiect, sau, după caz, cumulat pentru toate proiectele.

În cadrul măsurii 5, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte cu respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis.

## CAPITOLUL 7 – COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE LA GAL

---

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea acestora .

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet [www.galsiretmoldova.ro](http://www.galsiretmoldova.ro).

Modelul de Cerere de finanțare utilizat de solicitant trebuie să fie în concordanță cu ultima variantă de pe site-ul AFIR a Cererii de finanțare aferentă sub-măsurii 6.4 din PNDR, în vigoare la momentul lansării Apelului de selecție de către GAL.

Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta. Depunerea se va realiza la secretariatul GAL SIRET-MOLDOVA, sub forma cererii de finanțare și a documentelor anexă, atașate cererii de finanțare.

### 7.1 Completarea Cererii de Finanțare

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. **Modificarea modelului standard** (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

**Atenție!** Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, **beneficiarul poate solicita fonduri în avans** (conform prevederilor Regulamentului nr. 1.305/2013, ale Regulamentului nr. 807/2014 și ale Hotărârii Guvernului nr. 226/ 2015)

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans prin completarea căsuței corespunzătoare din Planul financiar din cadrul Cererii de Finanțare.

**Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.**

## 7.2 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare

Depunerea se va realiza la secretariatul GAL SIRET-MOLDOVA, sub forma cererii de finanțare și a documentelor anexă, atașate cererii de finanțare.

Dosarele Cererilor de Finanțare sunt depuse personal de către reprezentantul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare, sau de către un împuternicit prin procură legalizată (în original) al reprezentantului legal, la sediul GAL SIRET-MOLDOVA, înaintea datei limită care figurează în licitația de proiecte.

Cererea de finanțare se depune în format letric în două exemplare (un original și o copie) și în format electronic (CD – 2 exemplare, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare și cererea de finanțare în format editabil). Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”.

Fiecare exemplar din Cererea de Finanțare va fi legat, paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor. OPISUL va fi numerotat cu pagina 0. Fiecare pagină va purta ștampila și semnătura solicitantului.

Pentru acele documente originale care rămân în posesia solicitantului (ex: act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară etc.), expertul verificador va confrunta copiile cu originalul și, în caz de conformitate, va consemna în Fișa de verificare a conformității.

**Atenție!** Va fi atașată o copie electronică (prin scanare) a tuturor documentelor atașate dosarului Cererii de Finanțare, salvate ca fișiere distincte cu denumirea conformă listei documentelor (secțiunea specifică E din Cererea de Finanțare). Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului înainte de a fi legat, cu o rezoluție de scanare maximă de 300 dpi (recomandat 150 dpi) în fișiere format PDF.

Denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul: “~” # % & \* : < > ? / \ { | }”, nu trebuie să conțină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere. Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

## 7.3 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare

Evaluarea proiectelor depuse de către beneficiari va fi realizată de angajații GAL, astfel:

- Conformitatea va fi efectuată în **maxim 96** de ore de la primirea proiectului;
- Eligibilitatea și **verificarea criteriilor de selecție** se va realiza în maxim 90 de zile de la depunerea proiectului.

GAL SIRET-MOLDOVA va verifica conformitatea proiectului, respectarea criteriilor de eligibilitate, va solicita informații suplimentare și va întocmi Fișa de Selecție în conformitate cu cerințele impuse. Se vor folosi formularele de evaluare aferente măsurii 5.

### 1. Verificarea Conformității Cererii de Finanțare

La nivelul Asociației Grupul de Acțiune Locală SIRET-MOLDOVA, primirea proiectelor va fi efectuată de angajații GAL pe toată perioada APPELULUI DE SELECȚIE, în programul orar stabilit și făcut public de către asociație. GAL SIRET-MOLDOVA va verifica conformitatea proiectului, respectarea criteriilor de eligibilitate, va solicita informații suplimentare și va acorda punctajele aferente fiecărei cereri de finanțare, în conformitate cu cerințele impuse prin fișa tehnică a măsurii. Verificările se realizează pe evaluări documentate, în baza unor fișe de verificare și a unor metodologii disponibile pe site-ul [www.galsiretmoldova.ro](http://www.galsiretmoldova.ro).

Verificarea conformității Cererii de finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de verificare a conformității”.

Controlul conformității constă în verificarea Cererii de finanțare:

- dacă este corect completată;
- prezentată atât în format tipărit cât și în format electronic;
- dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente în două exemplare: un original și o copie, precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul)

În cazul în care expertul verificator descoperă o eroare de formă, proiectul nu este considerat neconform.

**Erorile de formă** sunt erorile făcute de către solicitant în completarea Cererii de Finanțare care sunt descoperite de experții verificali ai GAL dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/ informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de Finanțare. Erorile de formă se corectează în procesul de evaluare prin solicitare de informații suplimentare.

Solicitantul este invitat să revină la sediul GAL după evaluarea conformității, pentru a fi înștiințat dacă cererea de finanțare este conformă sau să i se explice cauzele neconformității. Solicitantul are obligația de a lua la cunoștință prin semnătură fișa de verificare a conformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert la finalizarea verificării conformității, în prezența solicitantului.

**Atenție!** Aceeași Cerere de Finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori pentru aceeași licitație de proiecte.

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o Cerere de Finanțare conformă, nu o mai poate redepona în aceeași sesiune de depunere a proiectelor.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de finanțare este declarată neconformă;
- Cererea de finanțare este declarată conformă

Dacă în urma verificării Cererea de finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare și anume la verificarea eligibilității acesteia.

## 2. Verificarea Eligibilității Cererii de Finanțare

Verificarea eligibilității constă în:

- ✓ verificarea eligibilității solicitantului;
- ✓ verificarea criteriilor de eligibilitate;
- ✓ verificarea bugetului indicativ al proiectului;
- ✓ verificarea Studiului de Fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

GAL SIRET-MOLDOVA își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita în format letric, de către experții evaluatori, iar răspunsul va fi transmis tot în format letric, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii formularului de solicitare a informațiilor suplimentare.

### **Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:**

1. în cazul în care documentul tehnic (Studiul de Fezabilitate) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lui, ori, față de cele menționate în Cererea de Finanțare.
2. pentru criteriile de eligibilitate și selecție se pot solicita clarificări, documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare. Se acceptă orice informații și alte documente care certifică o stare de fapt existentă la momentul depunerii Cererii de finanțare, care vin în susținerea și clarificarea informațiilor solicitate din documentele obligatorii existente la dosarul Cererii de finanțare;
3. în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.
4. dacă informațiile suplimentare primite conduc la necesitatea corectării bugetului indicativ, expertul va notifica solicitantul asupra acestei situații, tot prin documentul intermediul Fișei de Solicitare a Informațiilor suplimentare cu rugămintea de a transmite bugetul rectificat conform solicitării expertului evaluator. În cazul unui refuz al solicitantului de a corecta bugetul, expertul va întocmi bugetul indicativ corect, solicitantul având opțiunea de a contesta bugetul numai după afișarea pe site a Raportului de Selecție;
5. în cazul în care în bugetul indicativ (inclusiv devizele financiare și devizele pe obiect) există diferențe de calcul sau încadrarea categoriilor de cheltuieli eligibile/neeligibile nu este făcută corect.
6. corectarea erorilor de forma sesizate pe parcursul verificării Cererii de Finanțare.

7. în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de Finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de Finanțare sau Declarațiile pe propria răspundere), iar din analiza proiectului expertul constată că aceste carențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale.

**Atenție!** Clarificările cuprinse în documentele primite ca urmare a solicitării de informații suplimentare **nu pot fi folosite pentru suplimentarea punctajului.**

Nu este permisă încadrarea în subcapitolul 4.1 din Bugetul indicativ – "Construcții și instalații", atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a se detalia în devizele pe obiect lucrările corespunzătoare spațiilor/ instalațiilor ce se vor executa.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4 din Bugetul indicativ, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/ montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/ neeligibile. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

În cadrul verificării, atât a criteriilor de eligibilitate cât și a criteriilor de selecție, experții verificali pot constata **erori de formă** făcute de solicitant în completarea cererii de finanțare. În cazul în care expertul verificali descoperă o eroare de formă, cererea de finanțare poate fi admisă la verificare, iar erorile se vor corecta în procesul de evaluare, prin solicitare de informații suplimentare.

**Atenție!**

În etapa de evaluare a proiectului, experții GAL pot realiza vizite pe teren, dacă se consideră necesar. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru Cererile de Finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va formula numai după verificarea pe teren.

## CAPITOLUL 8 – SELECȚIA PROIECTELOR

### 8.1 Procedura de evaluare și selecție

Verificarea criteriilor de selecție se realizează **pentru toate Cererile de Finanțare declarate eligibile și vor fi în conformitate cu criteriile de selecție și punctajele aferente** stabilite în prezentul ghid.

GAL-ul va evalua documentele și vor selecta proiectele, pe baza criteriilor de selecție aprobate în SDL, în cadrul unui proces de selecție transparent. Experții GAL vor completa „Fișa de evaluare a criteriilor de selecție” și vor întocmi Raportul de Selecție ce va fi aprobat de către Comitetul de Selecție.

**Atenție!** Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare.

Comitetul de selecție este format din minimum 7 membri ai parteneriatului. Pentru fiecare membru al comitetului de selecție există un membru supleant. La selecția proiectelor, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.

Dacă unul dintre membrii comitetului de selecție constată că se află într-o situație de conflict de interese în raport cu unul dintre solicitanții proiectelor depuse pentru selecție, acesta nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

Comitetul de selecție al GAL trebuie să se asigure de faptul că proiectul ce urmează a primi finanțare răspunde obiectivelor propuse în SDL și se încadrează în planul financiar al GAL. Proiectele care nu corespund obiectivelor și priorităților stabilite în SDL pe baza căreia a fost selectat GAL, nu vor fi selectate în vederea depunerii la AFIR.

După finalizarea Raportului de Selecție și aprobarea acestuia GAL va publica Raportul de Selecție pe site-ul propriu [www.galsiretmoldova.ro](http://www.galsiretmoldova.ro) și va înștiința solicitanții asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție prin notificări scrise transmise cu confirmare de primire sau predate personal.

**Solicitanții care au depus proiecte în cadrul apelului de selecție pentru care a fost întocmit Raportul de Selecție au la dispoziție 5 zile de la postarea pe pagina de internet a GAL a Raportului de Selecție pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării.**

**Atenție!** Contestațiile se semnează de către beneficiar și se depun în format letric la sediul GAL SIRET-MOLDOVA.

Beneficiarii pot depune contestații cu privire la rezultatul procesului de selecție la sediul GAL, în conformitate cu prevederile anunțului de lansare a apelului.



**CONTESTAȚIILE** pot fi depuse începând cu momentul publicării Raportului de Selecție pe pagina de internet GAL.

Contestațiile se soluționează de către Comisia de Soluționare a Contestațiilor constituita la nivelul GAL, prin Hotărârea Adunării Generale a Membrilor Asociației GAL SIRET-MOLDOVA, în termen de maxim 30 de zile calendaristice.

**După soluționarea contestațiilor** de către Comisia de Contestații și publicarea raportului de contestații pe pagina de internet a GAL SIRET-MOLDOVA, solicitanții sunt **notificați în 3 zile** lucrătoare de la publicare cu privire la rezultatul contestațiilor.

#### **IMPORTANT!**

Procesul de **SELECȚIE** și procesul de **VERIFICARE A CONTESTAȚIILOR** se desfășoară potrivit *Procedurii de selecție a proiectelor la nivelul Asociația Grupul de Acțiune Locală SIRET-MOLDOVA cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la momentul lansării sesiunii, publicat pe site-ul [www.galsiretmolodova.ro](http://www.galsiretmolodova.ro)*

#### **IMPORTANT!**

**REEVALUAREA CERERILOR DE FINANȚARE ÎN URMA CONTESTAȚIILOR** se realizează în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare. Documentele suplimentare depuse la contestație pot fi luate în considerare numai în situația în care acestea nu fac parte din categoria documentelor care trebuie depuse obligatoriu la Cererea de Finanțare, existau la momentul depunerii Cererii de Finanțare și nu au ca obiect mărirea punctajului.

## **8.2 Criterii de selecție**

Verificarea criteriilor de selecție se realizează **pentru toate Cererile de Finanțare declarate eligibile și vor fi în conformitate cu criteriile de selecție și punctajele aferente** stabilite în prezentul ghid.

**Atenție!** Evaluarea criteriilor de selecție se face numai în baza documentelor depuse odată cu Cererea de Finanțare.

GAL-urile vor evalua documentele și vor selecta proiectele, pe baza criteriilor de selecție aprobate în SDL, în cadrul unui proces de selecție transparent. Experții GAL vor completa „Fișa de evaluare a criteriilor de selecție” și vor întocmi Raportul de Selecție ce va fi aprobat de către Comitetul de Selecție.

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor **principii și criterii de selecție**:

Nr. crt.	Criterii de selecție	Punctaj	Documente de verificat
CS1.	<b>Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă</b>	<b>Maxim 40 puncte</b>	<i>Respectarea acestui criteriu se va verifica în Studiu de Fezabilitate.</i>
	<i>1 loc de muncă – 20 puncte</i>		
	<i>2 locuri de muncă – 40 puncte</i>		
CS2.	<b>Proiecte care includ acțiuni de protecție a mediului și folosire a resurselor regenerabile;</b>	<b>5 puncte</b>	<i>Respectarea acestui criteriu se va verifica în Studiu de Fezabilitate.</i>
CS3.	<b>Proiectele care promovează activități meșteșugărești, de artizanat;</b>	<b>10 puncte</b>	<i>Respectarea acestui criteriu se va verifica în Studiu de Fezabilitate.</i>
CS4.	<b>Proiecte derulate de tineri cu vârsta până în 40 de ani la data depunerii proiectelor;</b>	<b>10 puncte</b>	<i>Respectarea acestui criteriu se va verifica în Cererea de finanțare și prezentarea unei copii a cărții de identitate.</i>
CS5.	<b>Proiecte derulate de femei;</b>	<b>35 puncte</b>	<i>Respectarea acestui criteriu se va verifica în Cererea de finanțare.</i>

Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecție, iar pentru proiectele cu același punctaj, departajarea se va face crescător în funcție de valoarea eligibilă a proiectelor.

**Punctajul minim pentru aceasta măsură este 40 de puncte.**

*În cazul proiectelor cu același punctaj și aceeași valoare a sprijinului, departajarea acestora se va face în ordinea următoarelor criterii de selecție:*

**1. Numărul de locuri de muncă create;**

**2. Proiecte care includ acțiuni de protecție a mediului și folosire a resurselor regenerabile;**

Criteriile de selecție CS4 și CS5 se consideră îndeplinite în cazul în care solicitanții întrunesc condiția la data depunerii Cererii de finanțare.

CS4 se consideră îndeplinit dacă solicitantul are vârsta de până în 40 de ani, inclusiv cu o zi înainte de a împlini 41 de ani.

Pe toată perioada de valabilitate a contractului, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

La criteriul de selecție CS3, în cazul codurilor CAEN pentru care sunt prioritate numai meșteșugurile/artizanat, se primește punctajul aferent numai dacă toate produsele finite sunt obținute ca urmare a unei activități meșteșugărești sau sunt prelucrate cu activități meșteșugărești (ex: mobila pictată manual).

Sunt eligibile proiectele care propun activități aferente unuia sau mai multor coduri CAEN incluse în Anexa 7/8 – maximum 5 coduri, în situația în care aceste activități se completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc.

*Dacă pe parcursul perioadei de implementare sau de monitorizare se încalcă cel puțin un criteriu de eligibilitate sau de selecție (cu excepția CS4 și CS5 care se verifică doar la depunerea CF), Cererea de finanțare devine neeligibilă.*

CONSULTATIV

## CAPITOLUL 9 - DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA CERERII DE FINANȚARE LA OJFIR/CRFIR

---

Dacă cererea de finanțare depusă și evaluată la GAL a fost selectată prin Raportul de Selecție final, aceasta va fi depusă la structurile teritoriale ale AFIR pe raza căruia se implementează proiectul.

Cererile de finanțare selectate de GAL vor fi depuse la nivelul SLIN-OJFIR. Experții SLIN-OJFIR verifică dacă solicitantul a folosit modelul-cadru de formular corespunzător cererii de finanțare specifică măsurii din PNDR ale cărei obiective/priorități corespund/sunt similare proiectului propus, raportat la tipul de beneficiar, conform Anexei I a Ghidului de implementare sM 19.2 și transmit cererile de finanțare către serviciile de specialitate responsabile din cadrul structurilor teritoriale ale AFIR, respectiv:

- la nivelul CRFIR se vor verifica proiectele cu construcții – montaj (indiferent de tipul de beneficiar)
- la nivelul OJFIR se vor verifica proiectele cu achiziții simple (fără construcții – montaj).

**Reprezentanții GAL sau solicitanții pot depune la AFIR proiectele selectate de către GAL nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție întocmit de GAL, astfel încât să se poată realiza evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.**

MADR și instituțiile subordonate nu își asumă responsabilitatea contractării unor proiecte în afara termenelor prevăzute de regulamentele europene și legislația națională.

Proiectele vor fi verificate pe măsură ce vor fi depuse de către reprezentanții GAL sau solicitanți, fiind o sesiune deschisă permanent, până la epuizarea fondurilor alocate Submăsurii 19.2, în cadrul fiecărei Strategii de Dezvoltare Locală.

### 9.1 Depunerea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR

Cererile de finanțare vor fi depuse la OJFIR pe raza căruia se implementează proiectul. În cazul în care proiectul este amplasat pe teritoriul mai multor județe, acesta va fi depus la structura județeană pe raza căruia investiția proiectului este predominantă din punct de vedere valoric.

La depunerea proiectului la OJFIR trebuie să fie prezent solicitantul sau un împuternicit al acestuia. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici pe reprezentantul GAL să depună proiectul.

Cererea de finanțare se depune în format letric în original – 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD – 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR. Pentru acele documente care rămân în posesia solicitantului, copiile depuse în Dosarul cererii de finanțare trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul”. În vederea încheierii

contractului de finanțare, solicitanții declarați eligibili vor trebui să prezinte obligatoriu documentele specifice precizate în cadrul cererii de finanțare în original, în vederea verificării conformității. Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare, însoțită de anexele administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor.

Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de:

- Fișa de verificare a conformității (formular propriu)\*;
- Fișa de verificare a eligibilității, întocmită de GAL (formular propriu);
- Fișa de verificare a criteriilor de selecție, întocmită de GAL (formular propriu);
- Fișa de verificare pe teren, întocmită de GAL (formular propriu) – dacă este cazul;
- Raportul de selecție, întocmit de GAL (formular propriu);
- Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese (formular propriu);
- Raportul de contestații, întocmit de GAL (formular propriu) - dacă este cazul.

\* Fișa de verificare a conformității, Fișa de verificare a eligibilității, Fișa de verificare a criteriilor de selecție și Fișa de verificare pe teren (dacă este cazul) sunt elaborate de către GAL

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul GAL și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de implementare și a Manualului de procedură pentru Sub-măsura 19.2, în vigoare la momentul publicării apelului de selecție de către GAL. În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție intervin modificări ale legislației, perioada aferentă sesiunii de depunere va fi prelungită cu 10 zile pentru a permite solicitanților depunerea proiectelor în conformitate cu cerințele apelului de selecție adaptate noilor prevederi legislative.

## **9.2 Verificarea Dosarului Cererii de Finanțare la OJFIR/CRFIR**

### **1. Verificarea încadrării proiectelor**

Verificarea încadrării proiectului se realizează la nivelul serviciului de specialitate responsabil din cadrul OJFIR/CRFIR.

În cazul în care se constată erori de formă (de ex.: omisiuni privind bifarea anumitor casete - inclusiv din cererea de finanțare, semnării anumitor pagini, atașării unor documente obligatorii) expertul OJFIR/CRFIR poate solicita informații suplimentare. Experții OJFIR/CRFIR pot solicita documente și informații suplimentare (formular E3.4L) în etapa de verificare a încadrării proiectului, către GAL sau solicitant (în funcție de natura informațiilor solicitate), termenul de răspuns fiind de maximum cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL. Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente, aceste documente trebuie să fie emise la o dată anterioară depunerii cererii de finanțare la GAL/AFIR.

Fișa de verificare a încadrării proiectului (E1.2.1L) cuprinde două părți:

- **Partea I – Verificarea conformității documentelor**

Expertul OJFIR/CRFIR care primește cererea de finanțare trebuie să se asigure de prezența fișelor de verificare (conformitate, eligibilitate, criteriile de selecție, verificare pe teren – dacă este cazul), a Raportului de selecție și a Raportului de contestații, dacă este cazul, întocmite de GAL și de copiile declarațiilor privind evitarea conflictului de interese.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost „neconform”, ca urmare a verificării punctelor specificate în Partea I, se returnează reprezentantului GAL/solicitantului (după caz). În acest caz, proiectul poate fi redepus, cu documentația pentru care a fost declarat neconform, refăcută. Redepunerea se poate face în baza aceluiași Raport de selecție.

Aceeași cerere de finanțare poate fi depusă de maximum două ori, în baza aceluiași Raport de selecție. În cazul în care concluzia verificării conformității (Partea I) este de două ori „neconform”, Cererea de finanțare se returnează solicitantului, iar acesta poate redepune proiectul la următorul Apel de selecție lansat de GAL, pe aceeași măsură.

- **Partea a II-a – Verificarea încadrării proiectului**

În cazul măsurilor de investiții și sprijin forfetar, se va verifica încadrarea corectă a proiectului, respectiv utilizarea corectă a cererii de finanțare folosită pentru depunere. Se va utiliza ca bază de verificare descrierea măsurii aferente, existentă în SDL a GAL care a selectat proiectul, respectiv încadrarea corectă în Domeniul de intervenție principal al măsurii (conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013) corelat cu indicatorii specifici corespunzători domeniului de intervenție.

Cererile de finanțare pentru care concluzia verificării a fost „neconform”, în baza unuia sau mai multor puncte de verificare din Partea a II-a, vor fi înapoiate GAL/solicitanților. Solicitanții pot reface proiectul și îl pot redepune la GAL în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură, urmând să fie depus la OJFIR în baza unui alt Raport de selecție. O cerere de finanțare pentru care concluzia a fost că proiectul nu este încadrat corect de două ori pentru puncte de verificare specifice formularului E1.2.1L – Partea a II – a, în cadrul sesiunii unice de primire a proiectelor lansată de AFIR, nu va mai fi acceptată pentru verificare. De asemenea, o cerere de finanțare declarată conformă și retrasă de către solicitant (de două ori), nu va mai fi acceptată pentru verificare la GAL/OJFIR/CRFIR.

Pentru proiectele depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2, indiferent de specific, retragerea cererii de finanțare se realizează în baza prevederilor Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte de investiții, cod manual M01 - 01.

Numărul de înregistrare al cererii de finanțare se va completa doar la nivelul OJFIR/CRFIR și nu la nivelul GAL.

## 2. Verificarea eligibilității

Verificarea eligibilității cererilor de finanțare se realizează la nivelul OJFIR sau CRFIR, în funcție de tipul de proiect. Instrumentarea verificării eligibilității se va realiza la nivelul aceleiași serviciu care a realizat verificarea încadrării proiectului. Experții OJFIR/CRFIR vor completa Fișa de evaluare generală a proiectului (E1.2L) în ceea ce privește verificarea condițiilor de eligibilitate și a documentelor solicitate. Încadrarea în domeniile de intervenție și indicatorii de monitorizare vor respecta prevederile fișei măsurii din SDL, respectiv cerințele din apelul de selecție lansat de GAL, verificarea realizându-se la nivelul AFIR în etapa de verificare a încadrării proiectului (formular E 1.2.1L). Verificarea concordanței cu originalul a documentelor atașate la Cererea de finanțare se va realiza înainte de încheierea contractului de finanțare, când solicitantul declarat eligibil va prezenta originalele documentelor atașate în copie la cererea de finanțare, odată cu documentele solicitate în vederea contractării.

Pentru toate proiectele finanțate prin Sub-măsura 19.2, expertul va analiza, la punctul de verificare a Declarației pe propria răspundere a solicitantului, dacă există riscul dublei finanțări, prin compararea documentelor depuse referitoare la elementele de identificare ale serviciilor/investiției finanțate prin alte programe sau măsuri din PNDR, cu elementele descrise în cererea de finanțare.

În vederea verificării eligibilității, expertul OJFIR/CRFIR va consulta inclusiv prevederile SDL - anexă la Acordul – cadru de finanțare încheiat între GAL și AFIR pentru Sub-măsura 19.4 - „Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare”.

Pentru proiectele de investiții/cu sprijin forfetar, în etapa de evaluare a proiectului, exceptând situația în care în urma verificării documentare a condițiilor de eligibilitate este evidentă neeligibilitatea cererii de finanțare, experții verificali vor realiza vizita pe teren (înștiințând, în prealabil și reprezentanții GAL, care pot asista la verificare, în calitate de observatori), pentru toate proiectele care vizează modernizări (inclusiv dotări), extinderi, renovări, în scopul asigurării că datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative corespund cu elementele existente pe amplasamentul propus, în sensul corelării acestora. Concluzia privind respectarea condițiilor de eligibilitate pentru cererile de finanțare pentru care s-a decis verificarea pe teren se va da numai după verificarea pe teren.

Expertul verificali poate să solicite informații suplimentare în etapa de verificare a eligibilității, dacă este cazul, în următoarele situații:

- informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- prezentarea unor informații contradictorii în cadrul documentelor aferente cererii de finanțare;
- prezentarea unor documente obligatorii specifice proiectului, care nu respectă formatul standard (nu sunt conforme) ;

- necesitatea prezentării unor documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare;
- necesitatea corectării bugetului indicativ.

Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documente emise de alte instituții, aceste documente trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate la momentul depunerii cererii de finanțare.

Solicitările de informații suplimentare (formular E3.4L) pot fi adresate, ca regulă generală, o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare cererea de finanțare solicitantului sau GAL-ului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare nu poate depăși cinci zile de la momentul luării la cunoștință de către solicitant/GAL. Clarificările admise vor face parte integrantă din Cererea de finanțare, în cazul în care proiectul va fi aprobat. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

Un exemplar al Cererilor de finanțare (copie, în format electronic - CD) care au fost declarate neeligibile de către OJFIR/CRFIR vor fi restituite solicitanților (la cerere), pe baza unui proces-verbal de restituire, încheiat în 2 exemplare, semnat de ambele părți. Acestea pot fi corectate/completate și redepuse de către solicitanți la GAL, în cadrul următorului Apel de selecție lansat de GAL pentru aceeași măsură. Cererile de finanțare refăcute vor intra din nou într-un proces de evaluare și selecție la GAL și vor fi redepuse la OJFIR în baza Raportului de selecție aferent noului Apel de selecție lansat de către GAL pentru aceeași măsură. Exemplarul original al Cererii de finanțare declarată neeligibilă va rămâne la entitatea la care a fost verificată (structura responsabilă din cadrul AFIR), pentru eventuale verificări ulterioare (Audit, DCA, Curtea de Conturi, comisari europeni, eventuale contestații etc.).

**În etapa de evaluare derulată la nivelul AFIR, experții structurilor teritoriale ale Agenției nu vor completa Fișa de evaluare a criteriilor de selecție, aceasta fiind întocmită de GAL și depusă odată cu cererea de finanțare.**

#### **Notă**

După evaluarea cererii de finanțare, inclusiv după semnarea angajamentului legal, AFIR poate dispune reverificarea proiectului, ca urmare a unei sesizări externe sau ca urmare a unei autosesizări cu privire la existența unor posibile erori de verificare a cerințelor de conformitate și a criteriilor de eligibilitate. Dacă în urma reverificării se constată nerespectarea acestor cerințe, proiectele respective vor fi declarate neconforme/neeligibile.

După finalizarea procesului de verificare a încadrării proiectului și a eligibilității, solicitanții ale căror cereri de finanțare au fost declarate eligibile/neeligibile precum și GAL-urile care au realizat selecția proiectelor vor fi notificați de către OJFIR/CRFIR privind rezultatul verificării



cererilor de finanțare. GAL va primi o copie a formularului E6.8.1L comunicat solicitantului, prin fax/poștă/e-mail cu confirmare de primire.

Contestațiile privind decizia de finanțare a proiectelor rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR pot fi depuse de către solicitant în termen de cinci zile de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirecționată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

Un solicitant poate depune o singură contestație aferentă unui proiect. Vor fi considerate contestații și analizate doar acele solicitări care contestă elemente tehnice sau legale legate de eligibilitatea proiectului depus și/sau valoarea proiectului declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus.

Termenul maxim pentru a răspunde contestațiilor adresate este de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării la structura care o soluționează.

Un expert din cadrul serviciului care a instrumentat contestația va transmite (pe fax/poștă/e-mail, cu confirmare de primire) solicitantului și GAL-ului formularul E6.8.2L – Notificarea solicitantului privind contestația depusă și o copie a Raportului de contestații.

În cazul în care, în urma unei contestații, bugetul indicativ și planul financiar sunt refăcute de către experții verificali, solicitantul și GAL-ul vor fi înștiințați privind modificările prin notificare. Contractul de finanțare va avea, ca anexă, aceste documente refăcute. În cazul în care solicitantul nu este de acord cu bugetul și planul financiar modificat, contractul de finanțare nu se va încheia.

## CAPITOLUL 10 – CONTRACTAREA FONDURILOR

---

După încheierea etapelor de verificare a Cererii de Finanțare, inclusiv a verificării pe teren dacă este cazul, experții CRFIR vor transmite către solicitant formularul de Notificare a solicitantului privind semnarea Contractului de finanțare (formular E6.8.3L), care va cuprinde condiții specifice în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată. O copie a formularului va fi transmisă spre știință GAL-ului. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul/Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la sprijinul financiar nerambursabil.

Toate Contractele de finanțare (C1.1L) se întocmesc și se aprobă la nivel CRFIR și se semnează de către beneficiar, cu respectarea termenelor prevăzute de Manualul de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M01-01).

Pentru Contractele/Deciziile de finanțare aferente proiectelor de investiții se vor respecta pașii procedurali și se vor utiliza modelele de formulare din cadrul Manualului de procedură pentru evaluarea, selectarea și contractarea cererilor de finanțare pentru proiecte aferente sub-măsurilor, măsurilor și schemelor de ajutor de stat sau de minimis aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (Cod manual: M 01-01)/modificare contracte - Manual de procedură pentru implementare – Secțiunea I: Modificarea contractelor de finanțare/Deciziilor de finanțare, (Cod manual: M 01-02), în funcție de măsura ale cărei obiective sunt atinse prin proiect și în funcție de Cererea de Finanțare utilizată.

### **Cursul de schimb utilizat se stabilește astfel:**

- pentru măsurile pentru care regulamentele europene nu prevăd plăți anuale de sprijin este cursul euro-leu de la data de 1 ianuarie a anului în care a fost luată decizia de acordare a finanțării, respectiv anul semnării contractului de finanțare, publicat pe pagina web a Băncii Central Europene <http://www.ecb.int/index.html> ;
- pentru măsurile în cadrul cărora sprijinul se acordă în plăți anuale, cursul de schimb aplicabil fiecărei plăți va fi cursul de schimb BCE valabil pentru data de 1 ianuarie a anului pentru care se efectuează plata respectivă.

Expertul CRFIR poate solicita informații suplimentare beneficiarului în vederea încheierii Contractului de finanțare, prin intermediul formularului C3.4L.

În cazul neîncheierii sau încetării Contractelor finanțate prin Submăsura 19.2, CRFIR are obligația de a transmite către beneficiar și către GAL decizia de neîncheiere/încetare.

În cazul proiectelor pentru care nu s-au încheiat Contracte de finanțare, precum și în cazul Contractelor de finanțare încetate, beneficiarii pot solicita restituirea Cererii de Finanțare, exemplar copie, în format electronic (CD).

Pe tot parcursul derulării Contractelor de finanțare, AFIR poate dispune reverificarea proiectului dacă este semnalată o neregulă asupra aplicării procedurii de evaluare, contractare și implementare ce ridică suspiciuni de fraudă. În cazul în care se constată că s-a produs o neregulă în aceste etape de evaluare și derulare a Contractului/Deciziei de finanțare, AFIR poate dispune încetarea valabilității angajamentului legal printr-o notificare scrisă din partea AFIR, adresată beneficiarului, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești.

**Atenție!** Pe durata de valabilitate (și monitorizare) a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.

### 10.1 Semnarea contractelor de finanțare

În urma verificării la AFIR a îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AFIR notifică Beneficiarul privind eligibilitatea Cererii de finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării, în maxim 15 zile lucrătoare.

În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a lua la cunoștință Contractul de Finanțare și nici nu anunță AFIR că nu se poate prezenta în termen, atunci **se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil;**

**Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant.**

Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele acestuia, inclusiv în Cererea de Finanțare aprobată, pe care acesta are **obligația de a le respecta.**

#### **IMPORTANT!**

**Se recomandă ca solicitantul, respectiv beneficiarul sprijinului financiar, să consulte integral textul contractului de finanțare și al anexelor acestuia, să-și asume cele prevăzute în acestea iar după semnarea contractului, trebuie să se asigure că a intrat în posesia acestora.**

#### **IMPORTANT!**

**Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care, după contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la**

categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maxim 4 luni/ 7 luni după caz, de la primirea Notificării privind selectarea Cererii de Finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/ CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente cu caracter obligatoriu:

**1. Documentul/ documentele în original, care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată** a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada cofinanțării se prezintă **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site [www.afir.info](http://www.afir.info)) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul în care implementați mai multe proiecte în cadrul PNDR, trebuie să prezentați dovada cofinanțării private cumulat pentru toate proiectele.

Se va depune totodată, un document de la instituția financiară cu datele de identificare a acesteia și a contului aferent proiectului FEADR - denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR (în original);

**2. Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale** emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat, (în original);

**3. Document emis de DSP județeană** (dacă este cazul), conform protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet [www.afir.info](http://www.afir.info);

**4. Document emis de DSVSA** (dacă este cazul), conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet [www.afir.info](http://www.afir.info) dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet [www.afir.info](http://www.afir.info).

**5. Document emis de ANPM** conform protocolului de colaborare dintre AFIR ANPM-GM:

a) Clasarea notificării

sau

b) Decizia etapei de încadrare ca document final (prin care se precizează că proiectul nu se supune evaluării impactului asupra mediului și nici evaluării adecvate)

sau

c) Acord de mediu în cazul în care se impune evaluarea impactului preconizat asupra mediului

sau

d) Acord de mediu în cazul evaluării impactului asupra mediului și de evaluare adecvată (daca este cazul)

sau

e) Aviz Natura 2000 pentru proiectele care impun doar evaluare adecvată.

Termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele a / b este de maximum 4 luni de la primirea de către solicitant a notificării privind selectarea Cererii de Finanțare, iar termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele c/d/e, este de 7 luni de la primirea notificării privind selectarea cererii de finanțare. Documentul solicitat se depune înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR.

După expirarea termenului, Contractul de Finanțare nu mai poate fi semnat.

**7. Cazierul judiciar** (fără înscrieri privind sancțiuni economico-financiare) **al solicitantului și al reprezentantului legal** (în original, valabil la data încheierii contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

**8. Cazier fiscal al solicitantului** (în original).

#### ***Durata de execuție a Contractului de Finanțare***

***Este de maximum:***

- ✓ ***36 de luni (3 ani)*** pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj
- ✓ ***24 de luni (2 ani)*** pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple de bunuri/utilaje, instalații, echipamente și dotări noi, de mijloace de transport specializate.

**9. Extras de Carte Funciară pentru informare, dacă este cazul.**

**IMPORTANT! Nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea Contractului de Finanțare!**

În cazul nedepunerii de către solicitanți a dovezii cofinanțării în termenul menționat în cuprinsul notificării, în vederea încheierii Contractului de Finanțare, aceștia vor fi restricționați de a beneficia de finanțare FEADR până la sesiunea următoare.

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic de execuție (însoțit de graficul de realizare a investiției, în cazul în care investiția se realizează pe baza acestuia) se avizează după semnarea contractului de finanțare de către AFIR.

Duratele de execuție prevăzute mai sus pot fi prelungite cu maximum 6 luni, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților specificate în Contractul de Finanțare, la

valoarea rămasă, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, se suspendă, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

De asemenea, pe o perioadă de 5 ani de la ultima tranșă de plată efectuată de Agenție, **Beneficiarul se obligă să:**

- ✓ respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție;
- ✓ să nu modifice obiectivele prevăzute în Studiul de Fezabilitate, parte integrantă din Contractul și Cererea de Finanțare,
- ✓ să nu înstrăineze investiția;
- ✓ să nu își înceteze activitatea pentru care va fi finanțat.

**Atenție! În cazul nerespectării acestora, sumele acordate vor fi recuperate integral.**

## **10.2 Modificarea contractelor de finanțare**

**Modificarea Contractului de Finanțare** se poate realiza numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv. Orice modificare se va face cu acordul ambelor părți, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Orice modificare la Contractul de Finanțare sau la anexele acestuia se realizează în scris prin Notă de aprobare. Notele de aprobare vor fi încheiate în aceleași condiții ca și Contractul de Finanțare.

**Astfel:**

- ✚ în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a responsabilului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente.

Conform prevederilor art. 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind

finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr.

### ***Durata de valabilitate a Contractului de Finanțare***

*Cuprinde durata de execuție a contractului, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuată de Autoritatea Contractantă.*

1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, în sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „forța majoră” și „circumstanțele excepționale” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:

- a. decesul beneficiarului;
- b. incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;
- c. o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;
- d. distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiției;
- e. exproprierea întregii investiții sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, caz în care durata de execuție a proiectului aferent Contractului de Finanțare se suspendă, beneficiarul are obligația:

- ✚ de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la producerea evenimentului;
- ✚ de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autoritățile competente în maxim 15 zile de la producerea evenimentului;
- ✚ de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la încetarea producerii evenimentului.

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranșă și nu se va acorda sprijinul aferent tranșei a doua, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de finanțare.

Conform prevederilor art 63 din Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, în cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată este mai mare cu 10% față de suma stabilită în urma verificării Dosarului cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenței dintre suma solicitată și suma stabilită.

**Precizăm că, în cazul unei operațiuni constând în investiții în activități de producție, contribuția publică se recuperează dacă în termen de 7 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene.**

Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele la aceasta, inclusiv în Cererea de Finanțare aprobată, pe care acesta are obligația de a le respecta.

La depunerea Cererii de Finanțare, solicitantul își va da acordul în ceea ce privește publicarea pe site-ul A.F.I.R./GAL a datelor de contact (denumire, CUI, adresă, telefon, denumire/valoare proiect).

#### PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanțare **numai în cursul duratei de execuție** a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- ✓ Orice modificare la contract se va face **cu acordul ambelor părți**, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- ✓ Beneficiarul poate efectua **modificări tehnice și financiare**, în sensul realocărilor între liniile bugetare, **dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție** pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de finanțare prin act adițional. Solicitantul/beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/submăsura din PNDR 2014-2020, schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare și să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

### 10.3 Încetarea contractului de finanțare

Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești în următoarele situații:

- constatarea unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului,
- beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată ,
- a fost declanșată procedura /falimentului,
- Autoritatea Contractantă constată că:
- **cele declarate** pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, **nu corespund realității, documentele / autorizațiile / avizele** depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile **sunt constatate ca fiind neadevărate / false/ incomplete / expirate/ inexacte / nu corespund realității.**

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

**Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.**



**Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.**

În condițiile legii, Contractul de Finanțare pentru proiectele finanțate din FEADR, precum și toate drepturile și obligațiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul expres și prealabil al AFIR.

Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții de credit, sub forma ipotecării investiției care face obiectul Contractului de Finanțare, cu notificarea AFIR în condițiile legii și cu respectarea prevederilor Contractului de Finanțare în cauză.

Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

Decizia de încetare a Contractului de finanțare va fi comunicată și GAL.

CONSULTAT

## CAPITOLUL 11 - AVANSURILE

---

Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de Finanțare, AFIR poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei Cereri de plată.

**Beneficiarul** poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra procedurilor de achiziții și numai după semnarea Contractului de Finanțare.

**Plata avansului** aferent Contractului de Finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Cuantumul avansului este prevăzut în Contractul de Finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

**Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă egală cu durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.**

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexa V la Contractul de Finanțare până la expirarea duratei de realizare a investiției prevăzute în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

**Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, poliță de asigurare care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire.**

AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție bancară.

## CAPITOLUL 12 - ACHIZIȚIILE

În funcție de tipul de beneficiar (public/privat) conform fișei măsurii în care se încadrează proiectul, beneficiarii vor aplica fie legislația de achiziții publice, precum și Manualul de achiziții publice și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiari publici, fie Manualul operațional de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR 2014-2020 și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați, în conformitate cu cerințele Autorității Contractante. Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile publice/private - anexă la contractul de finanțare, atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fără montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PNDR se va derula conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul [www.afir.info](http://www.afir.info).

Pentru încheierea **contractelor cu firmele de consultanță** puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna, clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale. Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar nerambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

**A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:**

Aționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc.) și membrii comisiilor de evaluare:

- a) dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b) fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- c) sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

#### **B. Conflictul de interese între ofertanți:**

Aționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc.):

- a) Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);
- b) Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c) Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

d) Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

- d. Nediscriminarea;
- e. Tratatamentul egal;
- f. Recunoașterea reciprocă;
- g. Transparența;
- h. Proportionalitatea;
- i. Eficiența utilizării fondurilor;
- j. Asumarea răspunderii.

**Beneficiarul va depune la GAL/OJFIR/CRFIR, Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).**

În cazul în care beneficiază de avans, beneficiarul poate de asemenea să depună la OJFIR/CRFIR Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (inclusiv dosarele de servicii).

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare, beneficiarii trebuie să depună și Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declarația de eşalonare în termenul prevăzut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului cererii de plată.

**Atenție!** Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualul de achiziții postat pe pagina de web AFIR.

CONSULTATIV

## CAPITOLUL 13 – PLATA

---

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie depuse inițial la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată, se va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL în 2 exemplare (original și copie), pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport electronic (copie – 2 exemplare) documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR [www.afir.info](http://www.afir.info).

Pentru proiectele aferente Sub-măsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente sub-măsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR ([www.afir.info](http://www.afir.info)).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic se va depune spre avizare la AFIR după încheierea contractului de finanțare, respectiv înainte de depunerea primei tranșe de plată (în original).

Beneficiarii prezintă **cererea pentru prima tranșă de plată și documentele justificative în termen de cel mult 6 luni de la data semnării Contractului de Finanțare**, în cazul proiectelor pentru investiții în achiziții simple, respectiv **în termen de cel mult 12 luni în cazul proiectelor pentru investiții ce presupun construcții-montaj** de la data semnării Contractului de Finanțare. Aceste termene se pot prelungi cu cel mult 6 luni, cu plata penalităților prevăzute în Contractul de Finanțare.

**Nedepunerea** cererii de plată menționate la alin. (4) are ca efect **rezilierea Contractului de finanțare**.

**Termenul limită de efectuare a plăților către beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii de plată conforme.**

**Atenție!** Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și/sau să nu modifice substanțial investiția realizată prin proiect pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată efectuată de Agenție.

## CAPITOLUL 14 – MONITORIZAREA PROIECTULUI

**Atenție!** Perioada de monitorizare este de 5 ani de la data ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă.

În cazul în care în perioada de monitorizare a Contractului de Finanțare se constată **utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

Dacă pe parcursul perioadei de **monitorizare** se încalcă cel puțin un criteriu de eligibilitate sau de selecție (cu excepția CS3 și CS4 care se verifică **doar** la depunerea CF), Cererea de Finanțare devine neeligibilă.

### **IMPORTANT!**

Pentru **categoriile de beneficiari** ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, **își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare**, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

**Atenție!** Pe toată durata de monitorizare a contractului de finanțare, beneficiarul va furniza GAL-ului orice document sau informație în măsură să ajute la colectarea datelor referitoare la indicatorii de monitorizare aferenți proiectului.



### 15.1 Definiții

**Achiziție simplă** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR, a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

**Achiziție complexă care prevede construcții montaj** – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

**Activitate agricolă** – conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de eco condiționalitate, sau
- efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.

În cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

**Activitate complementară** – reprezintă activitatea care se desfășoară în scopul completării/dezvoltării/optimizării activității principale sau activității de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurată de acesta anterior depunerii proiectului.

**Activitate meșteșugărească** - producerea și comercializarea produselor care pastrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple:

sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc);

**Activități productive** – activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformări, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților, fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

**Activități / servicii turistice** – servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement dependente sau independente de o structură de primire agroturistică cu funcțiuni de cazare și servicii de alimentație publică.

**Activități/servicii de agrement** – ansamblul mijloacelor, echipamentelor, evenimentelor și activităților oferite de către unitățile de cazare sau unitățile specializate, capabile să ofere turiștilor o stare de bună dispoziție, de plăcere sau relaxare (ca de exemplu: bird-watching, echitație, schi, yachting, etc).

**Beneficiar** – persoană juridică /persoană fizică autorizată /întreprindere individuală/ întreprindere familială care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR.

**Camping** – structură de primire turistică destinată să asigure cazarea turiștilor în corturi sau rulote, astfel amenajate încât să permită acestora să parcheze mijloacele de transport, să își pregătească masa și să beneficieze de celelalte servicii specifice acestui tip de unitate.

**Căsuță tip camping** este un spațiu de cazare de dimensiuni reduse (maximum 4 locuri), realizat din lemn sau alte materiale similare, compusă, de regulă, dintr-o cameră și un mic antreu sau terasă și uneori dotată și cu grup sanitar propriu.

**Cererea de finanțare** – reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

**Contribuția privată** – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare. Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre co-finanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară

fie din credit bancar în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar.

**Co-finanțarea publică** – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

**Data acordării ajutorului de minimis**– data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil;

**Eligibil** – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

**Evaluare** – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

**Exploatarea agricolă** - este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică și are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/sau activitatea zootehnică.

**Fermier** – înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, a cărui exploatare se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

**Fișa măsurii** – Secțiune din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului.

**Furnizare de servicii** – servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terților, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

**Gospodărie agricolă** - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun, și care, după caz, lucrează împreună terenul sau întrețin animalele, consumă și valorifică în comun produsele agricole obținute. Gospodăria poate fi formată și dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înțelegere, locuiesc și se gospodăresc împreună

**Industrii creative** - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: **publicitatea, arhitectura, arta, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea**

(publishing), cercetarea și dezvoltarea, softwareul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video.

**Întreprindere** - orice entitate care desfășoară o activitate economică pe o piață, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia.

**Întreprindere în activitate** - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

**Întreprindere în dificultate** - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

- i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.
- ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.
- iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.
- iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă **împrumutul** sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

**Intreprinderea unică** – în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- i. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
- ii. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- iii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- iv. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

**Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.**

**Investiția nouă** - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, achiziția de echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente **căroră li se schimbă destinația** sau pentru construcții aparținând întreprinderilor **căroră li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.**

**Modernizarea** – cuprinde achiziția de echipamente și/sau dotari sau lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor **afere nte întreprinderilor în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale;**

**Pensiune agroturistică** - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

**Perioada de implementare** – reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

**Perioadă de derulare a proiectului** - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

**Prag minim** - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanțare.

**Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artizanale** - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;

- natura specială a produselor meșteșugărești și artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;
- cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;
- produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.
- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.

**Reprezentant legal** – reprezentant al proiectului care depune Cererea de Finanțare și în cazul în care Cererea de Finanțare va fi selectată, semnează Contractul de Finanțare. Acesta trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

**Solicitant** – persoană fizică autorizată sau juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR.

**Spațiul rural** - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5.

**Sprijin nerambursabil** – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

**Măsura** – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile).

**Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor** - abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

**Valoare eligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de co-finanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului.

**Valoarea neeligibilă a proiectului** – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului.

**Valoare totală a proiectului** – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări.

„/” – în accepțiunea acestui document, bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjucției „sau” (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare sau extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 din 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/oră este echivalent cu kilometri pe oră).

## 15.2 Abrevieri

**AFIR** – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;

**AM – PNDR** – Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

**ANT** – Autoritatea Națională pentru Turism;

**CRFIR** - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 Centre Regionale).

**FEADR** – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

**GAL** - Grup de Acțiune Locală;

**MADR** – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

**OJFIR** – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

**PNDR** – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directe strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

**SDL** - Strategie de Dezvoltare Locală.

## CAPITOLUL 16 – INFORMAȚII UTILE

### 16.1 Documente necesare întocmirii Cererii de Finanțare

Documentele obligatorii care trebuie atașate Cererii de Finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

**1. a) Studiul de Fezabilitate** pentru proiectele care prevăd construcții-montaj dar și pentru proiectele fără construcții-montaj (**Anexa 2a și Anexa 2b din Ghidul solicitantului**).

**Atenție!** În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate, informații identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare **sau** neeligibilitatea dacă nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.

În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, solicitantul va prezenta **Certificatul de urbanism și va întocmi Studiul de Fezabilitate**.

#### **Important!**

În cadrul **Studiului de Fezabilitate** se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:

- **cheltuielile privind consultanța; acestea sunt eligibile numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță menționate în Studiul de Fezabilitate;**
- **devizul general și devizele pe obiect** care trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și să poarte ștampila elaboratorului documentație;
- **„foaia de capăt”,** care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului.
- **detalierea capitolului 3 - capitolului 3 - pct. 3.5 – „Proiectare” și pct. 3.7 – „Consultanță” (conform HG 907/ 2016),** în ceea ce privește numărul de ore și tarifele aferente din care rezultă valoarea totală per sub-capitol, pentru a putea fi verificate în etapa de achiziții și autorizare plăți;
- **părțile desenate din cadrul secțiunii B** (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), care trebuie să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator;
- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la **capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului**, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”).



- **devize defalcate cu estimarea costurilor** (nr. experți, ore/ expert, costuri/ ora), pentru proiecte care propun prestarea de servicii. Pentru situațiile în care valorile sunt peste limitele prevăzute în baza de date a Agenției, sau sunt nejustificate prin numărul de experți, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiției, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.

- în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va **calcula pentru investiția specifică** în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcții.

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea / finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj **care schimbă regimul de exploatare a construcției existente**, la Studiul de Fezabilitate se atașează:

**1b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente**

**1c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor** (numai în cazul construcțiilor nefinalizate),

**2.1 Situațiile financiare** (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0).

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele doua situații financiare.

**2.2 Declarație** privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular în care rezultatul brut (veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile) obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0) și/sau

**2.3 Declarația privind veniturile din activități agricole** impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

Pot apărea următoarele situații:

a) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.

b) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de Finanțare solicitantul va depune **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară.

### 3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

#### 3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

##### a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judecata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

**b) Dreptul de concesiune** - Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru clădiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

**c) Dreptul de suprafață** - contract de suprafață care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de **documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI)**, în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului) .

**3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:**

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de suprafață,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locațiune.

**De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/inchiriere, contract de comodat.**

**Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid.**

**Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos:**

**A. vor fi însoțite de Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)**

**SAU**

**B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.**

**Atenție! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.**

**Atenție!**

În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

**4. Extras din Registrul agricol – în copie cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calității de membru al gospodăriei agricole,**

**5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).**

**6. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.**

**6.1 Hotărâre judecătorească definitivă** pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

**6.2 Act constitutiv** pentru Societatea cooperativă agricolă.

**10. Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii** (Anexa 6.1 din Ghidul solicitantului)

Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

**11. Declarație pe propria răspundere** a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul solicitantului)

**14. Certificat de urbanism pentru investitia propusă prin proiect/ Autorizație de construire** pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare.

**15. Aviz specific privind amplasamentul** și funcționarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008.

**16. Certificat de clasificare eliberat** de ANT pentru structura de primire turistică tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

**17. Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate"**, semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.

Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.

**18. Declarație pe propria răspundere** a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa 6.4 din Ghidul solicitantului)

**19. Declarație expert contabil** din care să reiasă că în anul precedent depunerii Cererii de Finanțare solicitantul a obținut venituri de exploatare, veniturile din activitățile agricole reprezentând cel puțin 50% din acestea.

**23. Certificat de înregistrare ONRC**

**24. Extrasul din strategia Grupul de Acțiune Locală SIRET-MOLDOVA** care confirma dacă investiția este în corelare cu strategia aprobată, corespunzătoare domeniului de intervenție.

**Nota!!!** Documentul care confirma ca investiția este in corelare cu strategia GAL este Fisa Măsurii si/sau Cap. IV - Obiective, priorități și domenii de intervenție), solicitantul are posibilitatea sa anexeze Fișa Măsurii în care se încadrează proiectul, disponibilă pe site-ul

[www.galsiretmoldova.ro](http://www.galsiretmoldova.ro), justificând astfel corelarea dintre obiectivele specifice prevăzute în Fișa Măsurii și obiectivele propuse în cererea de finanțare.

De asemenea, solicitantul trebuie să argumenteze în Studiul de Fezabilitate contribuția proiectului la atingerea obiectivelor generale și specifice aferente măsurii pe care se solicită finanțare.

#### **25. Alte documente** (după caz).

Atenție! În categoria "Alte documente" se încadrează și Acordul administratorului/custodelui pentru **ariile naturale protejate**, în cazul în care activitate aproposă prin proiect impune. Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

### **16.2 Lista formularelor disponibile pe site-ul GAL și site-ul AFIR**

Dosarul Cererii de finanțare:

- + Cererea de Finanțare – Anexa 1;
- + Studiul de fezabilitate – Anexa 2;
- + Contractul de Finanțare – Anexa 3
- + Fișa măsurii 5 - Anexa 5
- + Declarații pe propria răspundere - Anexa 6
- + Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul M5 - Anexa 7
- + Lista codurilor CAEN eligibile numai pentru dotarea clădirilor - Anexa 8
- + Lista zonelor cu potențial turistic ridicat - Anexa 9
- + Lista ariilor naturale protejate (stabilite în conformitate cu OUG nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național) - Anexa 10
- + Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020 - Anexa 11.
- + Angajament pe propria răspundere privind utilizarea cofinanțării private – Anexa 12

Dosarul CERERII DE PLATĂ:

- + Cererea de Plată (document care cuprinde o serie de documente justificative printre care declarația de cheltuieli, raportul de execuție etc);
- + Cererea de Plată pentru avans (Cerere de plată pentru solicitarea avansului);
- + Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată (document care prevede perioadele estimative de depunere a tranșelor de plată);
- + Declarația de cheltuieli (document care prevede tipurile de cheltuieli - achiziții de bunuri/ servicii/ lucrări/ actualizări/ diverse și neprevăzute);
- + Raportul de execuție (document care prevede realizările fizice și cele financiare);

- ✚ **Declarația pe propria răspundere a beneficiarului** (document care prevede respectarea tuturor criteriilor de eligibilitate privind procedurile de achiziție, a condițiilor de eligibilitate menționate în Cererea de Finanțare și rambursarea cheltuielilor solicitate prin FEADR care nu vor face obiectul altor programe de finanțare nerambursabilă);
- ✚ **Alte documente al căror format nu este elaborat de GAL/AFIR și nu pot fi furnizate de GAL/AFIR** (Lista completă a documentelor este prezentată în Instrucțiunile de completare a Cererii de Plată, publicate pe pagina de internet a AFIR [www.afir.info](http://www.afir.info) – Investiții PNDR – sM6.4);

**La ultima cerere de plată solicitanții vor depune toate autorizațiile, certificate de clasificare, etc., necesare pentru funcționarea investiției eliberate de către instituțiile competente, conform reglementărilor legale în vigoare. (ex : DSP, DSVSA, APM, ANT).** Pentru proiectele care prevăd investiții în structuri de primire turistică – de tipul pensiunilor agroturistice, beneficiarii vor depune obligatoriu **Autorizația sanitar-veterinara**, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANSVSA. Conform Ordinului ANT 65/2013, în pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizați de pe plan local.

Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună toate diligențele pentru a lua cunoștință despre informațiile publice referitoare la măsura/submăsura PNDR 2014-2020/schema de ajutor pentru care depune proiectul.

Toate formularele prezentate pot fi consultate și descărcate direct de pe pagina de internet a GAL SIRET-MOLDOVA ([www.galsiretmoldova.com](http://www.galsiretmoldova.com))

### 16.3 GAL în sprijinul dumneavoastră

Fiecare cetățean din teritoriul GAL SIRET-MOLDOVA precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul SDL GAL SIRET-MOLDOVA, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

GAL vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 8:30 și 15:30 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a SDL, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea SDL.

Experții GAL vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene. Însă, nu uitați că experții GAL nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa GAL vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a GAL.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea SDL, nu ezitați să vă adresați în scris Asociației Grupul de Acțiune Locală SIRET-MOLDOVA, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități, informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și pentru a aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să ne contactați.

Asociația GAL SIRET-MOLDOVA

Centru After School - sat Lespezi, comuna Lespezi, județul Iași

Tel. 0332/590102 SAU 0764/101106

[contact@galsiretmoldova.ro](mailto:contact@galsiretmoldova.ro)